

**YSGOL UWCHRADD BODEDERN**  
**Addysg Grefyddol**

**Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?**

**Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu**

**Cyfnod Allweddol 3**

Erbyn diwedd CA3 mae'r disgyblion wedi cael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, gwybodaeth a dealltwriaeth o Gristnogaeth a phrif grefyddau'r byd a defnyddio'r rhain i ofyn ac ymateb i gwestiynau dynol a chrefyddol sylfaenol a hynny drwy dri sgil craidd y pwnc. Rhoddir cyfleoedd i'r disgyblion ymdrin â chwestiynau sylfaenol megis 'A oes bywyd ar ôl marwolaeth?' a 'Beth yw ystyr bywyd?'. Mae pob disgybl yn CA3 yn cael cyfle i archwilio credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol e.e. defodau geni, dathliadau, straeon y creu a bywyd ar ôl marwolaeth. Mae disgyblion yn mwynhau dysgu am ymatebion crefyddol gwahanol i gwestiynau sylfaenol fel y rhai uchod a pham mae pobl yn byw eu bywydau mewn gwahanol ffyrdd yn sgîl eu credoau. Rhoddir y cyfle hefyd i bob disgybl yn ddiwahân i fynegi ymateb personol ar faterion megis "A ydych yn credu mewn gwyrthiau?" ac 'Mae bywyd yn rhy fyr i ddal dig. Dylid anghofio a maddau bob tro'. Maen nhw'n mwynhau ystyried eu barnau eu hunain a thrafod gwahanol safbwyntiau gyda'u cyfoedion yn y gwersi.

**Canlyniadau Asesiadau Athrawon CA3**

Llwyddodd 79% o'r disgyblion i gyrraedd Lefel 5+ o gymharu â 90% y Sir sydd braidd yn siomedig ond yn well nag y llynedd a oedd yn 71.7% Lefel 5+.

31% wedi cyrraedd Lefel 6+ o gymharu â 22% y llynedd.

14% wedi cyrraedd Lefel 7+ o gymharu ag 11% y llynedd.

69% o ddisgyblion PYD wedi cyrraedd Lefel 5+ felly ceir 10% o wahaniaeth rhwng cyflawniad disgyblion PYD a'u cyd-ddisgyblion yn y pwnc.

**Cyfnod Allweddol 4**

Dilynir y cwrs Manyleb B (CBAC) ar gyfer TGAU Astudiaethau Crefyddol sy'n rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatblygu eu sgiliau a'u gwybodaeth o Gristnogaeth ac Iddewiaeth a defnyddio'r rhain i ymateb i gwestiynau moesegol a chrefyddol.

Darperir gwersi Addysg Grefyddol statudol i bob disgybl yn CA4. Bydd rhain hefyd yn atgyfnerthu cynnwys y Fagloriaeth Gymreig ym mlwyddyn 10 a thrafodir pynciau megis erthyliad, ewthanasia, urddas dynol, rhyfel a heddwch, priodas ac ysgariad. Yn ogystal â hyn darperir gwersi Addysg Grefyddol ym Mlwyddyn 11 ble mae'r pwyslais ar gynnal trafodaeth ac ymdrin â phynciau megis perthnasoedd a chyfrifoldeb, hunaniaeth ddynol, sut mae crefydd a diwylliant yn ysbrydoli ymrwymiad, a lle, pwrpas a gwerth bywyd.

**Canlyniadau TGAU**

Cafwyd canlyniadau da eleni gyda 72.7% wedi cael graddau A\* -C. Roedd hyn ychydig yn is na

chanlyniadau y llynedd a oedd yn 80% ond yn dal i fod yn well na chanlyniadau 2011 a oedd yn 56.3% A\*-C..

Llwyddodd 100% o'r disgyblion i gael gradd A\*-G.

Cafodd 100% o'r bechgyn raddau A\*-C sy'n sylweddol uwch nag y llynedd (62.5%).

### **Cyfnod Allweddol 5**

Dilynir y cwrs Safon Uwch CBAC ble y caiff y myfyrwyr gyfle i astudio dwy uned ym mlwyddyn 12 (Cyflwyniad i Fwdhaeth a Chyflwyniad i Iddewiaeth) a dwy uned ym mlwyddyn 13 (Astudio Bwdhaeth ac Astudio Crefydd a'r Profiad Dynol).

Darperir Addysg Grefyddol statudol drwy nifer o ffyrdd yng nghyfnod allweddol 5 e.e. drwy rhan o'r Fagloriaeth Gymreig, gwersi ABaCh a Cymru Ewrop a'r Byd. Trafodir pynciau megis natur yn erbyn magwraeth, ystyr a phwrpas bywyd, perthynas gadarnhaol a pherthnasoedd yn chwalo, Masnach Deg, gwahanol ffyrdd y gall gwledydd, un ai gyda'i gilydd neu'n unigol, weithio tuag at wella cydweithrediad a dealltwriaeth ryngwladol.

### **Canlyniadau Safon Uwch Gyfrannol ac Uwch**

#### **Safon Uwch**

Canlyniadau da iawn eleni – 83.3% o'r disgyblion yn llwyddo i gael graddau A\*-C.

Cafodd 33.3% o'r disgyblion raddau A\*-A.

Cafodd 100% o'r disgyblion raddau A\*-E.

#### **Safon Uwch-Gyfrannol**

Canlyniadau da iawn gyda 75% o'r disgyblion yn cael graddau A\*-C a 100% yn ennill graddau A\*-E.

Cafodd 37.5% o ddisgyblion raddau A\*-A.

### **Materion i gael sylw**

Cau'r bwlch rhwng cyflawniad disgyblion PYD a'u cyd-ddisgyblion.

Atgoffa disgyblion yn gyson o'u targed yn y pwnc a'r hyn sydd angen ei wneud i gyrraedd eu potensial.

Sicrhau defnydd cyson o dagio ar system yr ysgol.

Parhau i gynnal profion rheolaidd er mwyn sicrhau eu bod yn dysgu eu gwaith a chysylltu efo'r cartref os yw'r disgyblion yn tangyflawni'n sylweddol mewn profion.

Disgyblion yn parhau i ymarfer ateb cyn-papurau arholiad yn gyson a sicrhau digon o gyfleoedd i ymarfer ateb cwestiynau arholiad.

<b>Rhagorol</b>		<b>Da</b>	<b>✓</b>	<b>Digonol</b>		<b>Anfoddhaol</b>	
-----------------	--	-----------	----------	----------------	--	-------------------	--

## YSGOL UWCHRADD BODEDERN

### Addysg Grefyddol

#### Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

#### Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

#### Cyfnod Allweddol 3

Neilltuir dwy wers yr wythnos ar gyfer Addysg Grefyddol ym mlwyddyn 7 ac un wers yr wythnos ar gyfer y pwnc ym mlwyddyn 8 a 9.

Mae'r athrawon sy'n addysgu Addysg Grefyddol naill ai fel eu prif bwnc neu fel pwnc ychwanegol yn gyfarwydd â'r Fframwaith enghreifftiol cenedlaethol ar gyfer cyflwyno addysg grefyddol. Maent yn adnabod y tri sgil craidd sef ymdrin â'r cwestiynau sylfaenol, archwilio credoau, dysgeidiaethau ac arferion crefyddol a mynegi ymatebion crefyddol.

Mae cynlluniau gwaith Addysg Grefyddol wedi'u seilio ar ofynion y Fframwaith enghreifftiol cenedlaethol ac yn ymgorffori y tri sgil craidd yn y meysydd astudio.

Mae'r gweithgareddau wedi cael eu cynllunio'n ofalus gan gynnig y cyfleoedd gorau posibl i ddatblygu ac adeiladu ar y sgiliau a gwybodaeth a dealltwriaeth y dysgu blaenorol. Gwneir ymdrech i gynllunio amrywiaeth o weithgareddau llafar – unigol ac ar gyfer grwp ac ysgrifenedig. Datblygwyd nifer o dasgau i gyd-fynd a'r Fframwaith Llythrennedd eleni gan bod y Pennaeth Pwnc yn aelod o Gymuned Ddysgu proffesiynol llythrennedd yr Ysgol.

Ceir nifer fawr o adnoddau o fewn yr adran e.e. llyfrau, dvds, rhaglenni cyfrifiadurol, nifer fawr o arteffactau. Benthycir yr arteffactau yn aml i ysgolion cynradd lleol.

Bydd holl ddisgyblion Blwyddyn 7 yn cymryd rhan mewn gwasanaeth Diolchgarwch yn y capel lleol yn flynyddol a bydd y casgliad yn mynd at elusen o ddewis y Cyngor Ysgol.

Bydd holl ddisgyblion Blwyddyn 8 yn cael cyfle i gymryd rhan mewn gweithgaredd Gem Masnach Deg gyda chynrychiolydd o Cymorth Cristnogol fel rhan o'r Wythnos Sgiliau flynyddol.

Paratwir disgyblion Blwyddyn 9 ar gyfer dewis y pwnc ar gyfer TGAU drwy gynnal Ffair Yrfaeoddedd a chyfrannu at brospectws Ysgol. Mae nifer fawr o ddisgyblion yn ymwybodol o werth cymhwyster mewn astudiaethau crefyddol ar gyfer gyrfa benodol ond hefyd yn gwerthfawrogi'r pwnc ar gyfer hybu eu datblygiad personol a chymdeithasol.

Bydd y disgyblion yn cael cyfle i ymweld â chapel ac eglwys yn y pentref a gwahoddir siaradwyr gwâdd i'r ysgol yn achlysurol e.e. Wythnos Sgiliau. Yn ogystal bydd disgyblion yn cymryd rhan mewn gweithgareddau hybu'r pwnc yn y Noson Agored flynyddol.

#### Cyfnod Allweddol 4

Neilltuir 3 gwrs yr wythnos ar gyfer gwarsi TGAU Astudiaethau Crefyddol.

Addysgir y gwarsi TGAU gan y Pennaeth Pwnc sydd yn meddu ar radd mewn Astudiaethau Crefyddol.

Dilynir y cwrs Manyleb B (CBAC) ar gyfer TGAU sy'n rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatblygu eu sgiliau a'u gwybodaeth o Gristnogaeth ac Iddewiaeth a defnyddio'r rhain i ymateb i gwestiynau moesegol a chrefyddol.

Sicrheir y bydd y disgyblion yn cael digonedd o gyfle i ymarfer cyn-bapurau arholiad yn y gwersi ac yn cael profion rheolaidd er mwyn paratoi'r disgyblion yn drwyadl ar gyfer yr arholiad.

Rhoddir y cyfle i'r disgyblion sy'n dilyn y pwnc ar gyfer TGAU i ymweld â synagog yn Lerpwl a chapel ac eglwys Bodedern.

Addysgir yr Addysg Grefyddol statudol gan aelodau o'r Gyfadran Ddyniaethau a chynllunir y gwersi fel bod digon o gyfleoedd i ddisgyblion gymryd rhan mewn gweithgareddau mynegi barn a gwneud penderfyniadau – yn unigol, mewn parau a grwpiau.

### **Cyfnod Allweddol 5**

Neilltuir 4 gwersi yr wythnos ar gyfer Safon Uwch Gyfrannol ac Uwch Astudiaethau Crefyddol. Addysgir y gwersi Safon Uwch Gyfrannol ac Uwch gan y Pennaeth Pwnc sy'n meddu ar radd mewn Astudiaethau Crefyddol.

Dilynrir y cwrs Safon Uwch Gyfrannol ac Uwch CBAC ble y caiff y myfyrwyr gyfle i astudio dwy uned ym mlwyddyn 12 (Cyflwyniad i Fwdhaeth a Chyflwyniad i Iddewiaeth) a dwy uned ym mlwyddyn 13 (Astudio Bwdhaeth ac Astudio Crefydd a'r Profiad Dynol).

Sicrheir y bydd y disgyblion yn cael digonedd o gyfle i ymarfer cyn-bapurau arholiad yn y gwersi ac yn cael profion rheolaidd er mwyn paratoi'r disgyblion yn drwyadl ar gyfer yr arholiad.

Bydd y myfyrwyr sy'n dilyn y pwnc i safon UG ac Uwch yn cael y cyfle i fynd ar ymweliad â'r Ganolfan Fwdhaidd ym Manceinion yn flynyddol a threfnir ymweliad ag Auschwitz neu Krakow yng Ngwlad Pŵyl bob dwy flynedd ar y cyd efo'r Adran Hanes.

Yn yr Addysg Grefyddol statudol trafodir pynciau megis natur yn erbyn magwraeth, ystyr a phwrpas bywyd, perthynas a pherthnasoedd yn chwalu, Masnach Deg, gwahanol ffyrdd y gall gwledydd, un ai gyda'i gilydd neu'n unigol, weithio tuag at wella cydweithrediad a dealltwriaeth ryngwladol. Cynllunir gweithgareddau sy'n rhoi'r cyfle i'r myfyrwyr baratoi eu cyflwyniadau eu hunain, ysgrifennu traethodau estynedig a chymryd rhan mewn trafodaethau dosbarth. Gwneir pob ymdrech i wahodd siaradwyr gwadd i mewn yn ogystal

Bydd myfyrwyr Blwyddyn 12 ac 13 yn cyfrannu'n achlysurol at addoliad ar y cyd ac yn helpu gyda'r gwasanaeth Diolchgarwch blynyddol. Bydd pob disgybl CA5 yn mynychu y gwasanaethau addoli ar y cyd.

### **Materion i gael sylw**

Denu mwy o ddigybllion i ddewis y pwnc i safon TGAU a Safon UG ac Uwch e.e. drwy barhau l gynnig cyfleoedd allgyrsiol megis teithiau tramor.

Parhau i ddatblygu tasgau heriol, diddorol ac ymestynol ar gyfer y disgyblion Mwy Abl a Thalentog.

Treialu rhagor o strategaethau Datblygu Meddwl ac adolygu er mwyn codi safonau a chyflawniad y disgyblion.

<b>Rhagorol</b>		<b>Da</b>	<b>v</b>	<b>Digonol</b>		<b>Anfoddhaol</b>	
-----------------	--	-----------	----------	----------------	--	-------------------	--

## YSGOL UWCHRADD BODEDERN

### Addoli ar y Cyd

**Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?**

**Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio a'r gofynion statudol?**

**Ydy v**

Darperir Addoli ar y Cyd sydd yn dilyn traddodiad cyffredin y gred Gristnogol yn bennaf ac yn adlewyrchu arferion a thraddodiadau crefyddol ein hardal a'n gwlad yn ddyddiol yn yr Ysgol. Cynhelir yr Addoliad ar y cyd ar lefel ysgol gyfan (Cynulliad boreol) bedwar bore'r wythnos ac ar lefel dosbarth (gwasanaeth ar yr aelwyd) bob bore Mercher. Y mae'r gwasanaethau yn cyfrannu at ddealltwriaeth y disgyblion o faterion moesol ac ysbrydol ac yn eu helpu i barchu amrywiaeth, gwirionedd, cyfiawnder, hawliau a chyfrifoldeb yn ogystal a meithrin ysbryd cymunedol a hyrwyddo ethos o barch sy'n greiddiol i Ysgol Uwchradd Bodedern.

Bydd pob athro, uwch gymhorthydd yn ogystal â myfyrwyr y Brifysgol yn cael gwahoddiad i gymryd cyfrifoldeb am wasanaeth yn eu tro felly hefyd pob Llys (dosbarth). Nodir hyn ar galendr yr ysgol. Ceir canllawiau clir i'r staff ynghyd ag awgrymiadau am themau yn Llawlyfr y Gweithlu. Ceir stoc o wasanaethau parod ar system gyfrifiadurol yr ysgol ond anogir pob un i ddewis eu testun eu hunain er mwyn sicrhau amrywiaeth.

Bydd y disgyblion yn cael cyfle i wneud un neu sawl un o'r canlynol yn ystod yr addoliad :

- Myfyrio drwy wrando ar gyflwyniad / darlleniad gan aelod o staff neu siaradwr gwadd
- Myfyrio drwy wyllo cyflwyniad electronig ar y bwrdd gwyn e.e. sioe sleidiau, darn o ffilm
- Gweddio
- darllen

Rhoddir yr hawl i rieni esgusodi eu plant o'r addoliad a cymerir i ystyriaeth eu cefndir wrth ddarparu ar gyfer yr addoliad. Yn yr un modd, gofynnir i unrhyw aelod o'r gweithlu sydd â gwrthwynebiad cydwybodol i fynychu gwasanaeth crefyddol i hysbysu'r Pennaeth. Prin iawn yw'r eithrio hyn yn Ysgol Uwchradd Bodedern.

Ar y cyfan mae addoli ar y cyd yn gwneud cyfraniad arwyddocaol at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y dysgwyr. Manteisir ar gyfleoedd i ddatblygu agweddau ar AbaCh, Datblygiad Cynaliadwy, Dinasyddiaeth Fyd-eang a gwaith elusennol fel rhan o'r addoliad ynghyd a dathlu llwyddiannau unigolion, grwpiau o ddisgyblion ac ar lefel ysgol gyfan.

Ar y cyfan mae'r ddarpariaeth yn dda gyda rhai agweddau rhagorol.

**Materion i gael sylw**

- **efelychu'r arferion rhagorol ymhob gwasanaeth**

<b>Rhagorol</b>		<b>Da</b>	<b>√</b>	<b>Digonol</b>		<b>Anfoddhaol</b>	
-----------------	--	-----------	----------	----------------	--	-------------------	--

Catrin Jones Hughes

Dirprwy Bennaeth

YSGOL UWCHRADD BODEDERN

Medi 2013